

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΑΔΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Μενέλαος Χαραλαμπίδης | ΟΙ ΔΩΣΙΛΟΓΟΙ. Ένοπλη, πολιτική και οικονομική συνεργασία στα χρόνια της Κατοχής | Σειρά: ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΑΔΑ | α' έκδοση Δεκέμβριος 2023

Η συνεργασία με τον κατακτητή χαρακτήρισε την καθημερινότητα σε όλη την κατεχόμενη Ευρώπη. Πολιτικοί, στρατιωτικοί, επιχειρηματίες, δήμαρχοι, δικαστές, ιερείς, δημοσιογράφοι, συνεργάστηκαν στενά με τις αρχές κατοχής, για πολλούς και διαφορετικούς λόγους. Η αρχικά διαφανόμενη νίκη της Γερμανίας στον πόλεμο, ο αντικομμουνισμός, η απόκτηση γρήγορου και εύκολου πλούτου, η ιδεολογική ταύτιση με την εθνικοσοσιαλιστική Γερμανία και τη φασιστική Ιταλία, η ανάγκη επιβίωσης, ήταν μερικοί από αυτούς.

Στην Ελλάδα, αν και έχουν περάσει 80 ολόκληρα χρόνια από το τέλος της κατοχής, το ζήτημα της συνεργασίας με τον κατακτητή εξακολουθεί να αποτελεί θέμα – ταμπού. Αυτό είναι αποτέλεσμα της πολιτικής λήθης που ακολούθησαν όλες οι μεταπολεμικές κυβερνήσεις, στην προσπάθειά τους να διαχειριστούν τις πολιτικές συνέπειες του πρωτόγνωρου, σε ένταση και έκταση, συλλογικού τραύματος που προκάλεσε στην ελληνική κοινωνία η συνεργασία. Η

συνεργασία με τον κατακτητή υπήρξε η αφετηρία του νέου διχασμού, ο οποίος, με τη συμβολή και άλλων παραγόντων, οδήγησε στις εμφύλιες συγκρούσεις της κατοχής, των Δεκεμβριανών και τελικά στον εμφύλιο πόλεμο της δεκαετίας του 1940.

Στο βιβλίο αυτό παρακολουθούμε την πολιτική, οικονομική και ένοπλη συνεργασία με τον κατακτητή, όπως εκδηλώθηκε στον νομό Αττικής. Μέσα από τη μελέτη αρχείων που για πρώτη φορά δημοσιοποιούνται, περιγράφεται η δράση αυτών που συνεργάστηκαν, εξετάζονται οι λόγοι και οι μηχανισμοί ανάπτυξης του φαινομένου της συνεργασίας καθώς και οι πολιτικές και οικονομικές συνθήκες που ευνόησαν την εμφάνισή της. Οι πολιτικές που ακολούθησαν οι τρεις ελληνικές κατοχικές κυβερνήσεις, ο ρόλος εμπόρων, βιομηχάνων, πολιτικών μηχανικών και άλλων στις οικονομικές συναλλαγές με τους κατακτητές, η δράση της Ελληνικής Βασιλικής Χωροφυλακής, των Ταγμάτων Ασφαλείας, των Ελλήνων πρακτόρων των Ες-Ες και άλλων, που συγκρότησαν το ένοπλο σκέλος της συνεργασίας και η δικαστική τους αντιμετώπιση μετά το τέλος της κατοχής, βρίσκονται στο επίκεντρο της παρούσας μελέτης.

Κωνσταντίνος Διώγος | ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ. Από την Ελληνική Επανάσταση έως τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο | Σειρά: ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΑΔΑ | α' έκδοση Δεκέμβριος 2023

Το βιβλίο αφορά τη μελέτη της «εικόνας» των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής (ΗΠΑ), όπως αυτή διαμορφώθηκε στους Έλληνες, την περίοδο από την Ελληνική Επανάσταση του 1821 έως και τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Πιο συγκεκριμένα, διερευνάται το συμβολικό περιεχόμενο αυτής της «εικόνας», η διαδικασία, οι φορείς και τα μέσα «κατασκευής» της, η λειτουργία, οι μεταλλάξεις και οι προσαρμογές της στην ελληνική ιστορική συγκυρία καθώς και η επιρροή των ΗΠΑ, ως σύμβολο, στη διαμόρφωση πολιτικών και κοινωνικών συμπεριφορών και ταυτοτήτων. Η εικόνα της Αμερικής ακολούθησε την πορεία συγκρότησης του ελληνικού έθνους-κράτους, «εργαλειοποιήθηκε» στον δημόσιο λόγο, προσαρμόστηκε στις ιδιαιτερότητες, τους προβληματισμούς, τις ανάγκες, τα διλήμματα και τα προτάγματα της ελληνικής κοινωνίας και συναρθρώθηκε με δύο κομβικής σημασίας ζητήματα για τον Ελληνισμό. Το πρώτο ήταν η πολιτειακή οργάνωση και εξέλιξη των πολιτικών θεσμών και το δεύτερο η συγκρότηση της ελληνικής εθνικής ταυτότητας και το δίλημμα τοποθέτησής της ανάμεσα στο δίπολο «Ανατολή»–«Δύση», συντήρηση–εκσυγχρονισμός. Η παρακολούθηση των μεταμορφώσεων της εικόνας της Αμερικής αποτελεί, στην ουσία, ένα συναρπαστικό ταξίδι στην ιστορία της ίδιας της Ελλάδας. Το αντικείμενο αυτού του βιβλίου, επομένως, δεν είναι οι ΗΠΑ, αλλά η Ελλάδα. Η Αμερική ήταν μια αλληγορία, λειτουργούσε ως πρόφαση και αφορμή για να εκφράσουν οι Έλληνες τις απόψεις, τις αγωνίες και τα οράματά τους για την πορεία της ίδιας τους της χώρας. Αν κάποιος θεωρεί ότι οι ΗΠΑ ήταν άγνωστες στην Ελλάδα του 19ου αιώνα, θα εντυπωσιαστεί από τον αριθμό των Ελλήνων «αμερικανολογούντων» και τον βαθμό «αμερικανογνωσίας» τους. Το ενδιαφέρον των Ελλήνων για την Αμερική υπήρξε μεγάλο, σταθερό και δια-ταξικό. Άγγιζε όλα τα στρώματα της κοινωνίας, από τους φτωχούς και αγράμματους αγρότες της επαρχίας που φαντασιώνονταν τα πλούτη της, μέχρι τις ανώτερες, εγγράμματες τάξεις που οραματίζονταν τις πολιτικές ελευθερίες και την οικονομική πρόοδό της. Το βιβλίο ακολουθεί χρονολογική–θεματική δομή και προκειμένου να αποτυπωθούν όλες οι λεπτές αποχρώσεις της εικόνας της Αμερικής στον ελληνικό δημόσιο λόγο, ο συγγραφέας αξιοποίησε μια εντυπωσιακή πληθώρα κειμενικών πηγών, όπως ιστορικά έργα, πολιτικές πραγματείες, διπλωματική αλληλογραφία, επιστημονικές και

οικονομικές μελέτες, φιλολογικές αναλύσεις, ιστορικά και γεωγραφικά εγχειρίδια, άρθρα του ημερήσιου και περιοδικού Τύπου, ταξιδιωτικές εντυπώσεις, ημερολόγια, λογοτεχνικά κείμενα, θεατρικά έργα, λαϊκά φυλλάδια, οδηγούς μεταναστών κ.ά.

ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Άντονι Πάγκεν | Η ΕΠΙΔΙΩΞΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ. Μια ιστορία | Μετάφραση: Ελένη Αστερίου | Επιμέλεια: Δημήτρης Γλύστρας | Σειρά: ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ | α' έκδοση Ιανουάριος 2024

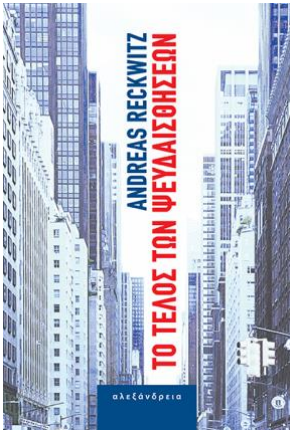
Η Ευρωπαϊκή Ένωση κινδυνεύει με αφανισμό, λένε. Ωστόσο, οι περισσότεροι από όσους πιστεύουν κάτι τέτοιο αδυνατούν να κατανοήσουν πώς και γιατί κατέστη δυνατό να φανταστούμε ότι οι τόσο διαφορετικοί μεταξύ τους λαοί της Ευρώπης θα μπορούσαν να ενωθούν σε μία και μόνη πολιτική κοινότητα.

Η επιδίωξη της Ευρώπης αφηγείται την ιστορία της εξέλιξης του «Ευρωπαϊκού σχεδίου» από τα τέλη των Ναπολεόντειων Πολέμων, όταν δημιουργήθηκε η παλαιότερη εκδοχή μιας «Ευρωπαϊκής Συμφωνίας», έως το Brexit. Το ερώτημα ήταν πως, μετά από αιώνες εσωτερικής διαμάχης, θα μπορούσε να δημιουργηθεί μια ενωμένη Ευρώπη, και παράλληλα να διατηρηθεί η πολιτική, νομική και πολιτισμική ακεραιότητα του κάθε έθνους. Η ανάγκη για μια απάντηση έγινε περισσότερο επιτακτική μετά από δύο παγκόσμιους πολέμους, οι οποίοι κατέδειξαν ότι αν τα ευρωπαϊκά έθνη επρόκειτο να συνεχίσουν να παίζουν έναν ρόλο στον κόσμο, θα μπορούσαν να το κάνουν μόνο μαζί.

Για να επιτευχθεί αυτό όμως, θα έπρεπε να είναι έτοιμα να συγχωνεύσουν την εθνική ισχύ που με ζήλο προστάτευσαν, σε μια νέα μορφή διεθνικού συνταγματισμού. Αυτό δοκίμασε να κάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Anthony Pagden ισχυρίζεται πως αυτό που δημιουργήθηκε δεν είναι ό,τι οι εχθροί της Ευρωπαϊκής Ένωσης χαρακτήρισαν «υπερκράτος», αλλά μια μετα-εθνική τάξη πραγμάτων ενωμένη σε έναν πολιτικό βίο, που βασίζεται όχι στα παλιά συνθήματα του εθνικισμού και του πατριωτισμού, αλλά σε ένα κοινό σώμα αξιών και επιδιώξεων. Αυτό είναι, λέει ο Pagden, που θα επιτρέψει στην Ένωση να νικήσει τους πολιτικούς της αντιπάλους στο εσωτερικό και να ξεπεράσει τις δυσκολίες, από την μαζική μετανάστευση έως την πανδημία, που αντιμετωπίζει από το εξωτερικό. Θα τα καταφέρει όμως μόνο αν εξακολουθήσει να εξελίσσεται, όπως έκανε κατά την διάρκεια των δύο προηγούμενων αιώνων.

Κωνσταντίνος Καψάσκης | ΟΙ ΒΡΕΤΑΝΙΚΕΣ ΜΥΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, 1940-1947 | Σειρά: ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ | α' έκδοση Ιανουάριος 2024

Το βιβλίο αυτό εξετάζει δύο κρίσιμα θέματα, όπως προκύπτουν από διεξοδική έρευνα στα βρετανικά, αμερικανικά και ελληνικά κρατικά αρχεία: Πρώτον, προσπαθεί να προσδιορίσει την επίδραση των βρετανικών Μυστικών Υπηρεσιών στην Ελλάδα κατά την διάρκεια τριών περιόδων: στην αρχή του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, κατά τη διάρκεια της ελληνικής αντίστασης εναντίον του Άξονα, και τέλος κατά την πρώιμη μεταπολεμική περίοδο, εξετάζοντας τον διαφορετικό ρόλο που αυτές κάθε φορά έπαιξαν. Κατά την πρώτη περίοδο του πολέμου, οι βρετανικές Μυστικές Υπηρεσίες και ειδικότερα η νεοϊδρυθείσα τότε Special Operations Executive (SOE – Υπηρεσία Ειδικών Επιχειρήσεων) στόχευαν στην ενδυνάμωση της ελληνικής αντίστασης με δράσεις που θα βοηθούσαν τη βρετανική πολεμική προσπάθεια. Η αποτυχία όμως ορισμένων επιχειρήσεων επηρέασε αρνητικά την κατοπινή δραστηριότητά τους στην Ελλάδα. Μετά την εντυπωσιακή επιτυχία της Επιχείρησης "Harling", οι Βρετανοί αξιωματούχοι στο Κάιρο και το Λονδίνο έκλιναν όλο και περισσότερο υπέρ της μεθόδου του ανταρτοπόλεμου, πράγμα που περιέπλεξε ιδιαίτερα την αποστολή τους στην Ελλάδα. Αυτό ίσχυε ιδιαίτερα για την SOE, η οποία υπεισήλθε έτσι στην επικίνδυνη ζώνη των εσωτερικών αντιπαραθέσεων του αντάρτικου, παράλληλα με τον εξίσου σημαντικό πολιτικό και διπλωματικό της ρόλο. Ενώ αρχικά οι σχέσεις ανάμεσα στους αντάρτες του ΕΑΜ/ΕΛΑΣ, υπό την ηγεσία των κομμουνιστών, και τους Βρετανούς ήταν λειτουργικές, με την πρόοδο του πολέμου έγιναν δυσχερέστερες, καθώς οι μεταπολεμικοί στόχοι κάθε πλευράς άρχισαν να παίρνουν προτεραιότητα. Εντέλει, οι σχέσεις ανάμεσα στις δύο πλευρές διερράγησαν εντελώς, ιδίως όταν, με τα Δεκεμβριανά, η βρετανική κυβέρνηση ήρθε σε ανοιχτή ρήξη με τους αντάρτες του ΕΑΜ. Το γεγονός αυτό οδηγεί στο δεύτερο σημαντικό θέμα της μελέτης: τις συνέπειες της εμπλοκής των βρετανικών Μυστικών Υπηρεσιών στον ελληνικό Εμφύλιο, και ιδιαίτερα το αποτέλεσμα που είχε η διττή πολιτική την οποία ακολούθησαν οι Βρετανοί στην Ελλάδα επιδιώκοντας δύο αλληλοαποκλειόμενους, όπως αποδείχτηκε, στόχους, έναν στρατιωτικό κι έναν πολιτικό. Το βιβλίο προσπαθεί επίσης να απαντήσει στο ερώτημα αν η βρετανική εμπλοκή στην Ελλάδα παρόξυνε τις συνθήκες που οδήγησαν στον Εμφύλιο, ένα από καιρό επίμαχο ζήτημα τόσο μεταξύ των μελετητών όσο και μεταξύ μερίδων της κοινής γνώμης.

Αντρέας Ρέκβιτς | ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΨΕΥΔΑΙΣΘΗΣΕΩΝ | Σειρά: ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ | Μετάφραση: Ευαγγελία Τόμπορη | Επιμέλεια: Γιώργος Μπιθουμήτρης | *α' έκδοση Δεκέμβριος 2023*

Μέχρι πριν από λίγα χρόνια η δυτική κοινή γνώμη ήταν εξοικειωμένη με την φαινομενική βεβαιότητα της κοινωνικής προόδου: ο παγκόσμιος θρίαμβος της δημοκρατίας και της οικονομίας της αγοράς έμοιαζε ακλόνητος, η φιλελευθεροποίηση και η χειραφέτηση, η κοινωνία της γνώσης και ο πλουραλισμός των τρόπων ζωής φαίνονταν να αποτελούν τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές του μέλλοντος. Μετά όμως το Brexit και την εκλογή του Ντόναλντ Τραμπ επήλθε η οδυνηρή διαπίστωση ότι όλα αυτά ήταν μια ψευδαίσθηση.

Στην πραγματικότητα, μόλις τώρα γίνεται ορατή η έκταση της διαρθρωτικής αλλαγής που έχει υποστεί η κοινωνία: η παλιά βιομηχανική νεωτερικότητα έχει αντικατασταθεί από μια ύστερη νεωτερικότητα που χαρακτηρίζεται από νέες πολώσεις και παράδοξα – μεταξύ προόδου και δυσφορίας δεν υπάρχει πλέον μεγάλη απόσταση. Σε πέντε κεφάλαια που μπορούν να διαβαστούν και αυτοτελώς, ο Αντρέας Ρέκβιτς επεξεργάζεται με διεισδυτικό τρόπο, τα κεντρικά δομικά χαρακτηριστικά του παρόντος: τη νέα ταξική κοινωνία, τα γνωρίσματα της μεταβιομηχανικής οικονομίας, τη σύγκρουση κουλτούρων και ταυτοτήτων, την εξουθένωση που προκαλεί το επιτακτικό καθήκον της αυτοπραγμάτωσης και την κρίση του φιλελευθερισμού.

Φραντσέσκα Σταυρακοπούλου | ΘΕΟΣ: ΜΙΑ ΑΝΑΤΟΜΙΑ | Σειρά: ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ | Μετάφραση: Γιώργος Καράμπελας | *α' έκδοση Ιανουάριος 2024*

Μια εκπληκτική εξιστόρηση, που μας δείχνει τον Θεό έτσι όπως τον έβλεπαν οι αρχαίοι πιστοί του – με ανδρικό σώμα, υπεράνθρωπες δυνάμεις, γήινα πάθη και μια ροπή στο φανταστικό και το τερατώδες.

Η θεολογία και η θρησκείολογία μάς διδάσκουν ότι ο Θεός της Βίβλου δεν είχε σώμα: στην Παλαιά Διαθήκη, φανερωνόταν μόνο στα αινιγματικά λόγια των προφητών του, και στην Καινή Διαθήκη στο σώμα του Χριστού. Η παρουσίαση του Θεού ως ενσώματου και αρσενικού είθισται να θεωρείται απλώς μεταφορική, συμβολική ή ποιητική. Όμως, σε αυτή την αποκαλυπτική μελέτη, η Φραντσέσκα Σταυρακοπούλου παρουσιάζει μια απολύτως σωματική εικόνα του βιβλικού Θεού: μιας θεότητας με ανθρώπινη μορφή, που περπατά και μιλά, κλαίει και γελά, τρώει, κοιμάται, αισθάνεται κι αναπνέει – και είναι αναντίρρητα άνδρας.

Το πορτρέτο αυτό –προϊόν διεξοδικής μελέτης και έρευνας της συγγραφέα στις βιβλικές πηγές– περιγράφει έναν θεό αρχαίων μύθων και τελετουργιών, που υπήρξε γέννημα μιας συγκεκριμένης κοινωνίας σε μια συγκεκριμένη εποχή: φτιαγμένος κατ' εικόνα του λαού που ζούσε τότε, διαμορφώθηκε από τις συνθήκες ύπαρξης αυτού του λαού και αποτύπωσε την εμπειρία του από τον κόσμο. Από την κορυφή μέχρι τα νύχια –και σε κάθε μέρος του σώματός του ενδιαμέσως–, είναι ένας θεός αναπάντεχος και περίπλοκος, τον οποίο δεν είχαμε ξανασυναντήσει ποτέ πριν.

«Ένα συναρπαστικό ταξίδι σε κάθε όψη του σώματος του Γιαχβέ, μπρος και πίσω (ναι, και πίσω!), μέσα κι έξω... Η Σταυρακοπούλου το διασκεδάζει με την καρδιά της». - *The Economist*

Ταμίμ Ανσάρι | Η ΕΠΙΝΟΗΣΗ ΤΟΥ ΧΘΕΣ. Η ιστορία 50.000 ετών ανθρώπινης κουλτούρας, σύγκρουσης και διασύνδεσης | Σειρά: ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ | Μετάφραση: Μιχάλης Λαλιώτης | *α' έκδοση Ιανουάριος 2024*
Από τη γλώσσα στον πολιτισμό κι από εκεί στην πολιτισμική σύγκρουση: πώς οι άνθρωποι επινόησαν την ιστορία, από την Εποχή του Λίθου μέχρι την Ψηφιακή Εποχή

Διασχίζοντας χιλιετίες, υφαίνοντας εμπειρίες και κοσμοαντιλήψεις υπαρκτών ή και εξαφανισμένων πολιτισμών, *Η επινόηση του χτες* δείχνει πως η μηχανή της ιστορίας δεν είναι ηρωική (κερδισμένες μάχες), γεωγραφική (οι αγρότες ακμάζουν) ή ανθρωποκεντρική (οι άνθρωποι αλλάζουν τον πλανήτη), αλλά κυρίως αφηγηματική.

Πριν από πολλές χιλιάδες χρόνια, όταν ήμασταν ακόμα αμέτρητες μικρές και αυτόνομες ομάδες τροφοσυλλεκτών διασκορπισμένες στην άγρια φύση, αρχίσαμε να επινοούμε ιστορίες – για να οργανώσουμε την επιβίωσή μας, να βρούμε σκοπό και νόημα στα πράγματα και να εξηγήσουμε το ακατανόητο. Οι ιστορίες αυτές έγιναν τελικά οι βάσεις για αυτοκρατορίες, πολιτισμούς και κουλτούρες. Κι όταν οι διάφορες αφηγήσεις άρχισαν να συγκρούονται και να αλληλεπικαλύπτονται, οι συναντήσεις αυτές προκάλεσαν από σύγχυση, χάος και πολέμους μέχρι πολιτισμικές ανθοφορίες, θρησκευτικές αφυπνίσεις και πνευματικές επαναστάσεις.

Μέσα από ζωηρές ιστορίες γεμάτες ενδιαφέρουσες πληροφορίες, ο Ταμίμ Ανσάρι φωτίζει τις κοσμοϊστορικές συνέπειες αυτής της μοναδικής ανθρώπινης ικανότητας να επινοούμε και να μεταδίδουμε αφηγημένες ιδέες. Παράλληλα, επιχειρεί να εξηγήσει και το τόσο σύνθετο παρόν μας: τις αφηγήσεις που μας διαμορφώνουν σήμερα,

τους λόγους για τους οποίους πολεμάμε ακόμα μεταξύ μας και το μέλλον που μπορούμε ακόμα να δημιουργήσουμε.

«Μια θαυμάσια γραμμένη παγκόσμια ιστορία, εστιασμένη στις αφηγήσεις διαφορετικών πολιτισμών σχετικά με το ποιο είμαστε. Κλείνει δε με ένα θεμελιώδες ερώτημα: Στον πρωτοφανή κόσμο του σήμερα, μπορούμε να δημιουργήσουμε νέες αφηγήσεις που να είναι αρκετά περιεκτικές και παγκόσμιες ώστε να ενθαρρύνουν την παγκόσμια συνεργασία στην προσπάθεια της οικοδόμησης ενός καλύτερου μέλλοντος για την ανθρωπότητα;»

–David Christian, διακεκριμένος καθηγητής, Macquarie University, Σίδνεϊ, Αυστραλία, και συγγραφέας του *Maps of Time: An Introduction to Big History and Origin Story: A Big History of Everything*

«Γεμάτη διορατικές ιδέες, αλλά πάντα εύληπτη, είναι η παγκόσμια ιστορία που χρειαζόμαστε σήμερα».
Lynn Hunt, συγγραφέας του *Writing History in the Global Era*

«Ο Ταμίμ Ανσάρι ξαναχτυπάει, με μια ευρείας οπτικής και εξαιρετικά ευαγάνωστη περιγραφή του σημερινού κόσμου μας. Με εύστοχα παραδείγματα αντλημένα από όλο το φάσμα της ιστορίας, διαλύει κάθε ιδέα ότι υπάρχει στιδήποτε αγνό στην κουλτούρα ή τη φυλή. Αμέτρητες ιδέες έχουν αναμειχθεί και συνταιριαστεί στο χώρο και το χρόνο για να φτιαχτεί ο σημερινός κόσμος. Ο Ανσάρι είναι ο γοητευτικός ξεναγός μας σε αυτό το Αναταίριασμα των Πολιτισμών και στη διαρκή –και ελπιδοφόρα– ικανότητα του κόσμου να αλλάζει».

Raj Patel, συγγραφέας του *Stuffed and Starved: The Hidden Battle for the World Food System*

«Συμφαίνοντας πολλά και περίπλοκα νήματα της ανθρώπινης εμπειρίας για να σχηματίσει μια ενιαία αφήγηση, ο Ανσάρι παρουσιάζει –με το γνωστό, προσγειωμένο αλλά ευρυμαθές ύφος του– μια γοητευτική παγκόσμια «αφήγηση των αφηγήσεων» που διαπνέεται από δεκαετίες μελέτης, στοχασμού και προσωπικής διαπολιτισμικής εμπειρίας. Ένα βαθιά γενναιόδωρο, εξαιρετικά ενδιαφέρον βιβλίο από μια σημαντική και μοναδική φωνή της εποχής μας». –R. Charles Weller, Ευρωπαϊκή και ισλαμική παγκόσμια ιστορία, Πανεπιστήμιο της Ουάσινγκτον και Εθνικό Πανεπιστήμιο του Καζακστάν

«Η επινόηση του χτες είναι μια διορατική περιήγηση στον ανθρώπινο πολιτισμό, γεμάτη πληροφορίες που καταδεικνύουν ότι ήμασταν διασυνδεδεμένοι σε παγκόσμιο επίπεδο από τις απαρχές της ιστορίας. Ο Ταμίμ Ανσάρι ξεδιπλώνει περίπλοκες θεωρίες για να κατανοήσει πώς γίναμε αυτοί που είμαστε σήμερα». –Fariba Nawa, συγγραφέας του *Opium Nation: Child Brides, Drug Lords and One Woman's Journey through Afghanistan*

ΠΟΛΙΤΙΚΑ

Αντώνης Μανιτάκης | Η ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΣΤΟ ΘΟΛΟ ΤΟΠΙΟ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ |
Σειρά: ΠΟΛΙΤΙΚΑ | α' έκδοση Δεκέμβριος 2023

Στην παρούσα μελέτη υποστηρίζεται, σε αντιπαράθεση με την κρατούσα και ευρέως διαδεδομένη αντίληψη, ότι η παγκοσμιοποίηση πολύ απέχει από το να προδικάζει το τέλος ή την περιθωριοποίηση του κράτους και της κυριαρχίας του. Τα τελευταία όχι μόνον δεν περιθωριοποιούνται, αλλά, αντίθετα, όλα δείχνουν ότι μπορούν ακόμη να ορίζουν, να καθορίζουν ή να επι-καθορίζουν τόσο την ιστορική διαδικασία της παγκοσμιοποίησης, όσο και εκείνη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, συμπαρασείροντας και την ίδια, στην δική τους, μοίρα.

Διαψεύδοντας τις απαισιόδοξες προβλέψεις για υποχώρηση και αποδυνάμωση του κράτους καθώς και τις αντίστοιχες προγνώσεις για την αποδόμηση έως και έκλειψη της κυριαρχίας, το κράτος και η κρατική κυριαρχία είναι, παρόλα αυτά, εδώ, παρόντα, ισχυρά και ακμαία, όσο ποτέ. Δραστηριοποιούνται, διαδραματίζοντας έναν ενεργό και καθοριστικό ρόλο στη διαδικασία της παγκοσμιοποίησης και συμμετέχοντας αποφασιστικά στην αντιμετώπιση των προκλήσεων και διακινδυνεύσεων, που ανακύπτουν από τις γεωπολιτικές ανακατατάξεις και από τις τεχνολογικές προκλήσεις της ψηφιακής επανάστασης.

ΘΕΜΑΤΑ ΕΒΡΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Μαριάντζελα Χατζησταματίου | ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ |
Σειρά: ΘΕΜΑΤΑ ΕΒΡΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ | α' έκδοση Ιανουάριος 2024

Η έκδοση Τα τραγούδια του Ολοκαυτώματος των Ελλήνων Εβραίων παρουσιάζει για πρώτη φορά, σε ένα τόμο και ηχογραφημένα, τα τραγούδια που γράφτηκαν από τους Έλληνες Εβραίους κατά την διάρκεια του Ολοκαυτώματος.

Τα τραγούδια της περιόδου του Ολοκαυτώματος είναι στην πλειοψηφία τους διασκευές δημοφιλών τραγουδιών της εποχής από το ευρωπαϊκό ρεπερτόριο όπως για παράδειγμα η «Λιλή Μαρλέν» που έγινε «Γίνεται προσκλητήριο στη Σταύρου Βουτυρά», είτε ελληνικών τραγουδιών όπως δημοτικά τραγούδια της υπαίθρου και ρεμπέτικα. Για παράδειγμα, το βουκολικό άσμα «Βοσκοπούλα ήμουνα» έγινε «Εβραιοπούλα ήμουνα». Βλέπουμε πως πάνω σε υπάρχουσες μελωδίες προσαρμόζονται νέοι στίχοι που μιλούν για τις ελπίδες ή τους φόβους τους, την αγάπη τους για την πατρίδα τους την Ελλάδα και την Θεσσαλονίκη, ενώ πολλές φορές γίνονται πηγές ιστορικών πληροφοριών για το ιστορικό του διωγμού. Τα τραγούδια ανήκουν σε τρεις βασικές κατηγορίες' αυτά που γράφτηκαν στο γκέτο του Βαρώνου Χιρς της Θεσσαλονίκης, μέσα στα στρατόπεδα του Άουσβιτς και τέλος, αυτά που γράφτηκαν από επιζώντες μετά από το Ολοκαύτωμα.

Τα τραγούδια προέκυψαν μετά από πολυετή έρευνα της Μαριάντζελας Χατζησταματίου μέσα από μαρτυρίες επιζώντων, μέσα από την βιβλιογραφία του Ολοκαυτώματος, το αρχείο της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης, καθώς και από το έργο του επιβιώσαντος Μωσέ Αελιόν. Τα τραγούδια, ή μάλλον οι στίχοι τους, λειτουργούν σαν κάψουλες πληροφοριών που μέσα τους κλείνουν τον κόσμο όπως των έβλεπαν οι άνθρωποι αυτοί στις πιο ζοφερές στιγμές της ύπαρξής τους.

Η έκδοση περιλαμβάνει ιστορικές πληροφορίες και στοιχεία τεκμηρίωσης του υλικού, τους στίχους των τραγουδιών, βιβλιογραφικές αναφορές για τον ερευνητή και συνοδεύεται από ψηφιακό δίσκο, ενώ υπάρχουν επίσης οι σύνδεσμοι για ακρόαση στο διαδίκτυο.

Η Μαριάντζελα Χατζησταματίου και το μουσικό σχήμα Pellegrinaggio al levante υπό την διεύθυνση του Νίκου Παναγιωτίδη συνέπραξαν με μαθητές και καθηγητές του Μουσικού Σχολείου Βόλου, σε μια προσπάθεια να αποτυπωθεί σωστά το ύφος του κάθε τραγουδιού, αλλά και με σεβασμό στο κείμενο και την ιστορική πληροφορία. Τον τόμο προλογίζουν εξέχουσες προσωπικότητες των γραμμάτων και των τεχνών όπως η Μαρία Φαραντούρη, ο Λέων Ναρ, η Μπέττυ Μαργίζου, ο καθηγητής Γιώργος Αντωνίου και τέλος, ο πρόεδρος του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Δαβίδ Σαλιτέλ.

ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ-----

ΜΑΘΗ-ΜΑΓΙΚΑ

Matthew Watkins | ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΤΥΠΟΙ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΗΣ | Μετάφραση: Ανδρέας Μιχαηλίδης | Σειρά: ΜΑΘΗ-ΜΑΓΙΚΑ | α' έκδοση Χειμώνας 2024

Οι εξισώσεις είναι οι μαγικές επωδοί εκατομμυρίων σύγχρονων μαθη-μάγων. Σας έχει τύχει να χρειαστείτε κάποια απ' αυτές επειγόντως;

Κύκλοι – Τρίγωνα – Διαστημόπλοια – Μηχανική – Τριγωνομετρία – Στατιστική – Εμβαδά – Υγρά – Αέρια – Πυροτεχνήματα – Απειροστικός Λογισμός – Πεδία – Διαστάσεις – Σταθερές – Κυκλώματα – Πιθανότητες – Γρανάζια – Και Άλλα

Ο μαθη-μουσικός Matthew Watkins και ο μαγευτικός εικονογράφος Matt Tweed συγκέντρωσαν σχεδόν τρεις χιλιάδες χρόνια στοχασμού σε ένα μικρό, εκπληκτικό βιβλιαράκι.

«Εξαιρετικό» – *New Scientist*

Στο παρόν βιβλίο έχουν συγκεντρωθεί μαθηματικοί τύποι ευρέως χρησιμοποιούμενοι στη μελέτη των δευτεροβάθμιων εξισώσεων, του απειροστικού λογισμού και της τριγωνομετρίας. Επιπλέον, παρέχονται απλοποιημένες εξηγήσεις των Νόμων της Βαρύτητας του Νεύτωνα και των Νόμων της Διάθλασης του Snell. Περιλαμβάνονται επίσης ένα γλωσσάρι μονάδων μέτρησης, ένας πίνακας μαθηματικών και φυσικών σταθερών, καθώς και μια λίστα μετατροπών μεταξύ μονάδων του Μετρικού και του Αυτοκρατορικού Συστήματος.

ROBIN HEATH | ΗΛΙΟΣ, ΣΕΛΗΝΗ ΚΑΙ ΓΗ | Μετάφραση: Ανδρομάχη Σπανού | Σειρά: ΜΑΘΗ-ΜΑΓΙΚΑ | α' έκδοση Χειμώνας 2024

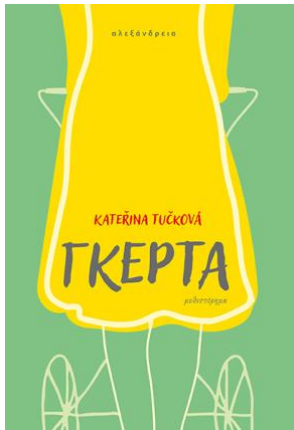
Πόσες μέρες υπάρχουν ανάμεσα σε γεμάτα φεγγάρια – νομίζετε πώς ξέρετε; Υπάρχει κάποια αρχαία εξήγηση για το ημερολόγιο που κρύβεται σε μεγαλιθικούς κύκλους; Ποιο είναι το μαγικό μυστικό του συστήματος Ήλιου-Σελήνης-Γης;

Κάθε οργανισμός στη Γη μετέχει σε τέσσερις μεγάλους κύκλους: την ηλιακή και τη σεληνιακή μέρα, τον συνοδικό μήνα και το έτος. Όλοι μας χορεύουμε σύμφωνα με αυτούς τους πρωταρχικούς ρυθμούς. Αυτό το βιβλίο αποκαλύπτει την ποιητική κοσμολογία που κείται εντός αυτών των κύκλων του Ήλιου και της Σελήνης όπως τους βλέπουμε από τη Γη.

Αν σας προβληματίσαν κάποια στιγμή οι εκλείψεις, οι παλίρροιας ή οι εποχές, αυτό το εκπληκτικό βιβλιαράκι του διακεκριμένου άρχοντα του χρόνου Robin Heath θα σας εισαγάγει αμέσως στην εντυπωσιακή ομορφιά των πρωταρχικών κύκλων γύρω από αυτό τον πλανήτη. Προηγμένη μαγεία στα καλύτερά της! - «Timeless»—*The London Review of Books*

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ – ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

Κατερίνα Τούσκοβα | ΓΚΕΡΤΑ | Μετάφραση: Κώστας Τσίβος | Σειρά: ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ | α' έκδοση Δεκέμβριος 2023

Νύχτα της 30ής Μαΐου 1945. Η Γκέρτα Σνιρχ με το λίγων μηνών κοριτσάκι της υποχρεώνεται να «μετακινηθεί» μαζί με άλλες χιλιάδες Γερμανών από το Μπρνο, τη «συμπρωτεύουσα» της Τσεχίας, προς τη Βιέννη. Η εξαντλητική πορεία τους τελειώνει σε μια τσεχική κωμόπολη, κοντά στα αυστριακά σύνορα, όπου εκατοντάδες εκτοπισμένοι Γερμανοί πεθαίνουν από τύφο και δυσεντερία. Η Γκέρτα και λίγες ακόμα Γερμανίδες σώζονται καθώς επιστρατεύονται για την εκτέλεση καταναγκαστικών έργων στη Νότια Μοραβία, όπου παραμένουν και μετά την ολοκλήρωση της εκδίωξης των σχεδόν τριών εκατομμυρίων Σουδητών Γερμανών της Τσεχοσλοβακίας.

Μετά την επανάκτηση της τσεχοσλοβακικής ιθαγένειας, η Γκέρτα βιώνει τα θυελλώδη γεγονότα του δεύτερου μισού του 20ού αιώνα. Πέρα από τα ζητήματα της ενοχής, της εκδίκησης και της συμφιλίωσης, το μυθιστόρημα της Κατερίνα Τούσκοβα πραγματεύεται επίσης το περίπλοκο θέμα της σχέσης μητέρας και κόρης –οι οποίες ζουν σε ένα ασφυκτικό περιβάλλον που διαμορφώνει η τσεχοσλοβακική κοινωνία– όπως και το θέμα της σύγκρουσης δύο διαφορετικών γενιών, τις αμοιβαίες παρεξηγήσεις, την αδυναμία επικοινωνίας και διαμεσολάβησης προσωπικών βιωμάτων.

Ένα μυθιστόρημα για τα παιχνίδια που παίζει η ιστορία, για την ενοχή Γερμανών και Τσέχων, για την κατανόηση, τη συγχώρεση και τη συμφιλίωση.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ / ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Vincent Zabus – Nicoby (Jostein Gaarder) | Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΟΦΙΑΣ - 2. Η φιλοσοφία από τον Ντεκάρτ ως τις μέρες μας | Μετάφραση: Στέλα Ζουμπουλάκη | α' έκδοση 7/12/2023

Μια μέρα, η Σοφία Αμούνδσεν λαμβάνει ένα γράμμα το οποίο περιέχει μία και μόνη ερώτηση: «Ποια είσαι;». Ακολουθεί ένα δεύτερο που ρωτάει: «Πώς δημιουργήθηκε ο κόσμος;». Ο αποστολέας αυτών των γραμμάτων παραμένει ένα μυστήριο, αλλά οι ερωτήσεις εξάπτουν την περιέργεια της Σοφίας. Είναι η αρχή μιας παράξενης αλληλογραφίας που θα οδηγήσει το νέο κορίτσι σε μια έρευνα μύησης και θα τη φέρει σε επαφή με τις σημαντικότερες μορφές της φιλοσοφίας (Σωκράτης, Πλάτωνας, Καρτέσιος, Χέγκελ, Σαρτρ κ.ά.).

Ο Κόσμος της Σοφίας του Νορβηγού Jostein Gaarder, ένα «μυθιστόρημα φιλοσοφικής μάθησης» που κυκλοφόρησε το 1991, έγινε παγκόσμιο εκδοτικό φαινόμενο και σημάδεψε αναμφίβολα πολλές γενιές. Μεταφράστηκε σε 54 γλώσσες και έφτασε τα 40 εκατομμύρια αντίτυπα σε πωλήσεις. Η τεράστια δύναμή του έγκειται στο γεγονός ότι, διαβάζοντάς το, καθένας από εμάς έχει πρόσβαση και μπορεί να κατανοήσει ένα ευρύ φάσμα φιλοσοφικών προσεγγίσεων, ακόμα και των πιο περίπλοκων. Τριάντα χρόνια μετά την κυκλοφορία του πρωτότυπου βιβλίου, η μεταφορά του σε graphic novel είναι η τέλεια ευκαιρία για να ανακαλύψουν οι αναγνώστες και οι αναγνώστριες της εποχής μας όλες τις σημαντικές φιλοσοφικές ιδέες από τον αρχαίο κόσμο μέχρι σήμερα, χάρη σε μια Σοφία (εκδοχή-2022), που επικοινωνεί μέσω των κοινωνικών δικτύων, καταπολεμά τον μισογυνισμό και αγωνίζεται ενάντια στην κλιματική αλλαγή.

Στον δεύτερο τόμο, η Σοφία ανακαλύπτει τη μεταφυσική και ακολουθεί τον δρόμο της φιλοσοφίας μέχρι τη σύγχρονη εποχή.

